

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buicani) (jud. S. Clima)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, E. Palanciuc, V. Clima)

ÎNCHEIERE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Ciuntu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 aprilie 2017 Valeriu Ciuntu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat solicitând anularea hotărârii Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 24 februarie 2017 în partea respingerii cererii de admitere în profesia de avocat și a hotărârii Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 27 martie 2017 în partea respingerii cererii prealabile de anulare a hotărârii Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 24 februarie 2017, obligarea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin.(2) al Legii cu privire la avocatură.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin Hotărârea Sovietului Suprem al Republicii Moldova nr.99 din 14 iunie 1990 a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Criuleni. Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1583-11 din 27 iulie 2000 a fost numit în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. A activat neîntrerupt 26 de ani la Judecătoria Criuleni în funcție judecător până la 01 decembrie 2016, neavând sancțiuni disciplinare, iar hotărârile adoptate nu au constituit vreodată obiect de examinare la CtEDO.

A menționat că prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.778/32 din 22 noiembrie 2016, în temeiul art.25 alin.(1) lit. a) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, a fost acceptată cererea de demisie onorabilă a

judecătorului Judecătoriei Criuleni - Valeriu Ciuntu. Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.2841-VII din 30 noiembrie 2016, conform art.25 alin. (1) lit. a), art.26 alin. (3) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a fost eliberat din funcția de judecător începând cu data de 01 decembrie 2016 în legătură cu demisia onorabilă.

A afirmat că la 13 decembrie 2016 a înregistrat o cerere la Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților, prin care a solicitat admiterea sa în profesia de avocat, prezentând setul necesar de documente și comisia nu a avut obiecții. În contextul prevederilor art. 10 alin.(2) al Legii cu privire la avocatură, sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător și astfel activând în funcția de judecător 26 ani, a solicitat eliberarea licenței de avocat.

A declarat reclamantul că în privința sa nu erau aplicabile restricțiile prevăzute la art.10 alin.(3) lit.e) al Legii cu privire la avocatură, conform cărora persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă și cererea nu se admite în cazul în care comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului.

A specificat reclamantul că pe parcursul a celor 26 ani de exercitare a funcției de judecător nu a fost sancționat disciplinar, obținând gradul III de calificare, a avut o reputație profesională ireproșabilă, fapt confirmat și prin referința Consiliului Superior al Magistraturii și carnetul de muncă. Chiar și demisia din propria inițiativă, prin prisma art.25 alin.(1) lit. b) din Legea cu privire la statutul judecătorului, se consideră plecarea onorată a judecătorului din funcție.

A susținut reclamantul că nu a fost tras la răspundere disciplinară, nu a fost condamnat și nu are antecedente penale, nu a fost concediat din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare, nu a fost adoptată vreo hotărâre a instanțelor judecătorești prin care să-i fi fost aplicate sancțiuni pentru fapte care discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător. Astfel, depunerea cererii de demisie și emiterea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2481-VII din 30 noiembrie 2016, conform art.25 alin.(1) lit.a), art.26 alin.(3) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, exclude comiterea unor fapte ce discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător în exercițiul funcțiunii și în afara raporturilor de serviciu.

Cu referire la cel de-al doilea motiv de neadmitere în profesia de avocat ce ține de existența hotărârii instanței judecătorești prin care s-a stabilit un abuz prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a indicat reclamantul că Comisia de licențiere nu a anexat la materialele dosarului nici o probă în acest sens sau vreo hotărâre judecătorească prin care să fie constatat faptul că a încălcat drepturile fundamentale ale omului.

A precizat reclamantul că prin hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 24 februarie 2017, cu referire la art. 10 alin. (3) lit.e) al Legii cu privire la avocatură, i s-a refuzat eliberarea licenței de avocat. Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 27 martie 2017 s-a respins cererea prealabilă de anulare a hotărârii cu privire la neadmiterea în profesia de avocat. Astfel, rezultând

din cadrul legal, care instituie termenul de 30 zile pentru comunicare despre rezultatul examinării cererii prelabile (art. 15 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ), pârâtul urma să-i comunice despre rezultatul examinării cererii prelabile, însă până la adresarea în instanță nu i s-au expediat hotărârile motivate din 24 februarie 2017 și din 27 martie 2017.

A susținut reclamantul că Comisia de Licențiere a profesiei de avocat i-a lezat nemotivat dreptul de a accede în profesia de avocat, ceea ce constituie o violare a art.8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, prin prisma principiilor expuse în cauza *Mateescu versus România* (hotărârea din 14 ianuarie 2014). În pct. 20 al hotărârii menționate, CtEDO a statuat că art.8 CEDO protejează dreptul la dezvoltarea personală și dreptul de a stabili și dezvolta relații cu alte persoane și cu lumea înconjurătoare (a se vedea *Pretty împotriva Regatului Unit*, nr.2.346/02, pct.61, CEDO 2002-m), iar noțiunea de „viață privată” nu exclude, în principiu, activitățile de natură profesională sau comercială (a se vedea *C. împotriva Belgiei*, din 07 august 1996, pct.25, Culegere de hotărâri și decizii 1996 III). La fel, restricțiile privind înregistrarea ca membru al anumitor profesii (de exemplu, avocat sau notar), care ar putea afecta într-o anumită măsură posibilitatea reclamantului de a-și dezvolta relațiile cu lumea înconjurătoare, intră sub incidența vieții lui private (a se vedea *Campagnan împotriva Italiei*, nr. 77.955/01, pct. 54, CEDO 2006-IV). În cauza *Bigaeva împotriva Greciei*, Curtea a hotărât că art. 8 poate, de asemenea, să includă încadrarea în muncă, inclusiv dreptul de a avea acces la o profesie și anume cea de avocat (pct. 24). În opinia reclamantului, se atestă că îngrădirea neîntemeiată în profesia de avocat constituie indubitabil o violare a dreptului la proprietate, garantat de art. 1 Protocolul 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, răspundere pe care, în caz necesar, o va purta statul RM. Or, în jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a statuat că licențele/autorizațiile necesare desfășurării unei profesii liberale sau activității economice intră sub incidența dispozițiilor art. 1 al Protocolului nr. 1 CEDO.

A menționat că licența de avocat poate fi considerată ca un act ce dă naștere titularului ei la speranța legitimă și rezonabilă cu privire la caracterul ei de durată și la posibilitatea obținerii avantajelor ce rezultă din exercițiul activității care-i face obiectul. Mai mult ca atât, instanța de contencios european a reținut valoarea economică a clientelei rezultate din exercițiul unei activități profesionale (cauzele *Van Mărie și alții versus Olanda* (hotărârea din 26 iunie 1986), *H. versus Belgia*, (hotărârea din 30 noiembrie 1987)). În opinia sa, hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 24 februarie 2017 și din 27 martie 2017 lezează dreptul constituțional de a-și exercita liber profesia de avocat, nefiind întemeiată pe anumite circumstanțe de fapt sau de drept.

Prin hotărârea din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Ciuntu și s-a anulat hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 24 februarie 2017 în partea respingerii cererii lui Valeriu Ciuntu de admitere în profesia de avocat, cu obligarea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat de a-l admite pe Valeriu Ciuntu în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin.(2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002; în rest acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat și s-a menținut hotărârea din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

La 22 ianuarie 2018 Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 05 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Ciuntu.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 10, art. 11, art. 21, art. 22 ale Legii cu privire la avocatură.

Consideră că, instanța în fond a depășit limitele competenței și a încălcat limitele pretențiilor reclamantului, ori, Valeriu Ciuntu în pct. 3 al cererii de chemare în judecată a solicitat obligarea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a admite cererea lui Valeriu Ciuntu din 13 decembrie 2016 privind admiterea în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură. Însă prin hotărâre, instanța a indicat: „cu obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat de a-l admite pe Valeriu Ciuntu în profesia de avocat în temeiul art. 10 al. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002. Astfel, instanța a încălcat prevederile art. 240 alin.(3) Cod de procedură civilă-adoptarea hotărârii în limitele pretențiilor înaintate. Instanța de apel nu a luat în considerare acest fapt și nu a corectat eroarea comisă de instanța de fond.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 noiembrie 2017, iar Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă, a declarat recurs la 22 ianuarie 2018, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Uniunea Avocaților din Republica

Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin intermediul avocatului Tudor Coadă împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic